

Ik weet niet hoe u hier zit. Misschien bent u wat het geloof betreft zoekend. Misschien bent u overtuigd christen. Als u christen bent, waarom bent u dat dan eigenlijk? Waarom ben je nou christen? Ik denk dat veel christenen, als ze die vraag krijgen, meteen zullen zeggen: 'Zo ben ik opgevoed. Het geloof is mij met de paplepel ingegoten.'

En daarom is dat eigenlijk toch best een logische gedachte? 'Geloof, dat is gewoon een kwestie van opvoeding! Als u in Turkije was geboren, was u een moslim geweest. En als jij in een Joods gezin geboren was, dan was je Joods geweest.'

Heel veel mensen trekken daar de conclusie uit: 'Ach, wat maakt het uit? Geloof, dat is net zoiets als taal: als Nederlander krijg je Nederlands als moedertaal mee, en als Duitser krijg je het Duits mee. De ene taal is niet beter of minder dan de andere. Zo is het met geloof ook: het is maar net waar je wieg gestaan heeft. En daarom moet je iedereen in z'n waarde laten, je moet niet proberen zieltjes te winnen bij andere godsdiensten, al die godsdiensten zijn gelijkwaardig.' En misschien trekt u die conclusie ook wel.

Is dat zo? Is geloven in feite alleen maar een kwestie van opvoeding? Daar wil ik drie dingen over zeggen.

1. Of je gelooft, hangt voor een groot deel samen met je opvoeding

Ten eerste: of je gelooft of niet, heeft inderdaad voor een groot deel te maken met je opvoeding. In mijn studietijd heb ik een werkstuk geschreven over de godsdienstige opvoeding van kinderen. Daarvoor heb ik een onderzoeksrapport gelezen met een opvallende conclusie. In dat rapport stond: 'Als je onderzoek doet onder tieners, dan blijkt dat op het punt van geloof de invloed van ouders groter is dan die van leeftijdsgenoten.' Dat vond ik verrassend! Juist bij tieners denk je vaak, dat ze heel erg luisteren naar wat andere tieners vinden. Maar ouders hebben dus toch meer invloed.

Het is dus van enorm belang, dat ouders hun kinderen helpen de weg met God te vinden. Dat hebben we ook gelezen in Deuteronomium 6. 'Houd de geboden die ik

Vader Ten Boom (midden) in de familiekring

u vandaag opleg steeds in gedachten. Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis en onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat.' God Zelf wijst dus die weg.

Wat je meemaakt in je kindertijd, dat blijft vaak levenslang doorwerken. Bijbelverhalen, kinderliedjes en andere mooie liederen, die draag je je hele verdere leven met je mee. Wat is dat prachtig, als je opgroeit in een klimaat waarin je een hartelijke liefde voor God inademt. Corrie ten Boom, die in de Tweede Wereldoorlog veel geleden heeft in concentratiekampen, en die later de wereld overtrok om te vertellen over Jezus, groeide op in een heel warm christelijk gezin. Ze heeft daar een boekje over geschreven, 'In het huis van mijn vader'. Ik lees u een stukje voor. 'Als kind werd mij op velerlei wijze duidelijk gemaakt dat ik veilig was. Iedere avond, als ik mijn nachtopon aanhad, ging ik naar de deur van mijn kamer en riep: 'Papa, ik ben klaar.' Dan kwam hij boven en bad met mij voordat ik ging slapen. Ik herinner me dat hij altijd de tijd nam en hij stopte de dekens zorgvuldig in bij mijn schouders met zijn karakteristieke nauwgezetheid. Dan legde hij zijn hand zachtjes op mijn gezicht en zei: 'Slaap lekker, Corrie... Ik houd van je.' Ik bleef altijd heel erg stil liggen, want ik dacht dat als ik me zou bewegen het gevoel van de aanraking van zijn hand zou verdwijnen. Ik wilde die voelen totdat ik in slaap viel.

Vele jaren later, in een Duits concentratiekamp, herinnerde ik me soms het gevoel van vaders hand op mijn gezicht. Als ik naast Betsie op een akelige, vuile matras lag in die mensonterende gevangenis, zei ik: "O Heer, laat me voelen dat uw hand op mij rust... Mag ik mij verbergen onder de schaduw van uw vleugelen?" Temidden van dat lijden was er de geborgenheid bij mijn hemelse Vader.'

Als je als kind ziet dat het geloof van je ouders écht is, als je meemaakt hoe zij leven met God, hoe zij bidden, hoe zij zich deel voelen van een christelijke gemeente, dan heeft dat een enorme impact op je ziel.

Volgende week worden hier, bij leven en welzijn, twee kinderen gedoopt. Dan beloven die ouders om hun kinderen inderdaad de weg te wijzen naar de Here Jezus, de weg met God. Onvoorstelbaar belangrijk. Dat is één: of je gelooft of niet, heeft inderdaad voor een groot deel te maken met je opvoeding.

2. Dat mensen in verschillende religies worden opgevoed, betekent niet dat het niet uitmaakt wat je gelooft

Het tweede wat ik wil zeggen, dat is dit. Dat mensen in Turkije bijna allemaal opgevoed worden als moslim, en dat mensen in Polen bijna allemaal worden opgevoed als Rooms-Katholiek, dat betekent absoluut niet dat het dús lood om oud ijzer is, welk geloof je hebt. Die conclusie slaat echt nergens op. Zo van: 'Nou ja, de één wordt zus opgevoed, de ander wordt zó opgevoed, het ligt er maar aan waar je wieg heeft gestaan, en dús maakt het niet uit wat je gelooft.' Er zijn culturen op deze aarde, waar het gebruikelijk is, dat een gehandicapt kind, als dat geboren wordt, meteen wordt gedood. Want een gehandicapt kind, dat brengt ongeluk. Zeggen we het ook daarover? 'Ach, ja, zij zijn

het zus gewend, wij zijn het zo gewend, tja, het ligt er maar aan waar je wieg heeft gestaan...'

Er zijn nog steeds volken op deze wereld die geloven dat de aarde plat is. Als je in zo'n volk wordt geboren, krijg je dus een verkeerde voorstelling van zaken mee. Daar zijn die mensen absoluut niet minderwaardig om, maar hun denkbeeld is verkeerd, het klopt gewoon echt niet! En als mijn wieg daar had gestaan, dan had ik ook geloofd dat de aarde plat was. Maar misschien zou ik de kans hebben gehad om wat verder te komen op school. En dan zou ik blij geweest zijn met iemand die me uitlegde, dat de aarde rond is.

Natúúrlijk bepaalt je opvoeding voor een belangrijk deel hoe je denkt en leeft. Maar dat betekent niet dat elke opvoeding even goed is, en dat elk denkbeeld even juist is. Wij zijn geroepen, als mensen om de waarheid te zoeken en om verkeerde denkbeelden achter ons te laten. Als ik hoge koorts heb, dan ben ik heel blij dat er geen dokter bij mijn bed komt, die zegt: 'Ik zal een dode vis op je voorhoofd leggen, en dan zal ik een snee maken in je arm en paar liter bloed laten wegvloeien, en dan zul je wel beter worden.' De artsen in de Middeleeuwen dachten écht dat dat de beste methode was, maar gelukkig hebben mensen gezocht naar de waarheid en ontdekt dat dit verkeerde methoden waren. Daarmee zeg je niet dat die Middeleeuwen gek waren, of dat ze minderwaardig waren, maar gelukkig hebben medici gezocht naar waarheid, naar kennis over het menselijk lichaam, en zo zijn we vérder gekomen. Dat is dus het tweede: dat mensen in verschillende religies worden opgevoed, dat betekent absoluut niet dat het dús lood om oud ijzer is, welk geloof je hebt. Wij zijn geroepen om de waarheid te zoeken!

3. Je opvoeding is niet doorslaggevend, God zoekt het hart van ieder mens!

En dan het derde punt. Je opvoeding is zéker belangrijk, maar je opvoeding is niet doorslaggevend. Gelukkig hebben wij als mensen allemaal zelf een verstand gekregen en een wil. God roept ieder van ons persoonlijk, of we nu een christelijke achtergrond hebben, of dat we opgegroeid zijn als moslim of hindoe, of dat we niet met een geloof zijn opgevoed. Inderdaad: in ons verleden zijn we op een bepaalde manier gevormd, maar gelukkig ligt het speelveld van de toekomst altijd open.

Dat werkt verschillende kanten op. Veel mensen in ons land hebben een christelijke opvoeding gehad, maar hebben vervolgens God en geloof losgelaten. Voor ouders die ernaar verlangden dat hun kind christen zou worden, is dat verschrikkelijk. Misschien zit u hier en heeft u die pijn van binnen, in uw hart. Pijn omdat één of meer van uw kinderen niet met God leven, niet met Hem willen leven. Geloof kun je nooit afdwingen. Ook al zijn er gemeenschappen, dorpen, landen, waar mensen door hun hele omgeving worden gedwongen om naar de kerk te gaan, of naar de moskee, je kunt niet een ander dwingen om te geloven, en dat is maar goed ook! Geloven kan alleen in vrijheid, vrijwillig, van binnenuit. Maar, dat is gelijk de andere kant: dat geloof kan dus bij iedereen van binnen gaan groeien. Het speelveld naar

de toekomst ligt altijd open. We hebben gelezen uit Efeziërs 2. Daar schrijft Paulus aan mensen die als Jood al levenslang vertrouwd zijn met Gods Woord, met het Oude Testament, én hij schrijft aan mensen die eerder allerlei afgoden vereerden, allerlei goden en godinnen. Vers 12: 'Bedenk dat u destijds niet verbonden was met Christus, geen deel had aan het burgerschap van Israël en niet betrokken was bij de verbondssluitingen en de beloften die daarbij hoorden. U leefde in een wereld zonder hoop en zonder God. Maar nu bent u, die eens ver weg was, in Christus Jezus dichtbij gekomen, door zijn bloed.' Paulus vindt dat geweldig! Vers 18: 'Dankzij Jezus hebben wij allen door één Geest toegang tot de Vader.' Opvoeding is dus wel belangrijk, maar God zij dank niet doorslaggevend! Uit allerlei achtergronden worden mensen christen. Ook hier, in deze kerk! De afgelopen jaren hebben allerlei mensen belijdenis gedaan van hun geloof, dat wil zeggen dat ze voor in de kerk bewust 'Ja' zeiden tegen God. Dat waren jongeren, die een christelijke opvoeding hadden gehad. Er waren ook mensen bij, die christelijk waren opgevoed, en vervolgens jarenlang niets meer hadden gedaan met geloof en Bijbel en kerk, en dan tóch weer: gegrepen! Gegrepen door God Zelf! En er hebben ook mensen 'Ja' gezegd tegen God die geen christelijke opvoeding hadden gehad. Ze waren er zomaar bijgekomen, via-via.

Wat zegt u, wat zeg je zélf tegen God?

Conclusie: (1) het is fantastisch om een christelijke opvoeding te krijgen. Wat dat betreft heeft geloof inderdaad veel te maken met opvoeding. Maar is geloof gewoon een kwéstie van opvoeding? Absoluut niet! (2) We zijn geroepen om de waarheid te zoeken. En (3) het speelveld ligt open! En al ben je hónderd keer christelijk opgevoed, God vraagt aan u, Hij vraagt aan jou: 'Wat vind je zélf? Wie ben Ik voor jóu?' Hoe is dat bij u, bij jou? Heeft u zelf al een keus gemaakt: 'ja' of 'nee' tegen God? Misschien zit u hier juist omdat u dat nog niet weet. Misschien bent u een beetje aan het aftasten. Als dat zo is, dan zeg ik tegen u: 'Van harte welkom! En ga verder op die zoektocht! Want voordat u naar God zocht, was God al op zoek naar u! Hij zoekt uw hart! Hij zoekt jou! Ga maar verder met je zoektocht! Het zal je goed doen!'

En misschien zit u wel hier, of jij, en denkt u: 'Ja, ik heb altijd heel vanzelfsprekend gevonden: "Ik ben christen, want zo ben ik opgevoed", maar heb ik eigenlijk zélf weleens een keuze gemaakt?' Misschien heeft u nog nooit echt serieus overwogen om belijdenis te doen. Als dat zo is, dan legt God Zelf vanmiddag die vraag bij u neer. 'Wat zeg jij? Wie ben Ik voor jou?'

Geloven: puur een kwestie van opvoeding? Nee dus! God Zélf zoekt contact met ons, met ieder van ons, ongeacht onze opvoeding, en Hij rust niet voordat Hij ons in Zijn Vaderarmen kan sluiten. Amen.